

Statsforvaltaren i Oslo og Viken

Tilsynsrapport

Kommunen sitt ansvar som barnehagemyndighet

Gol kommune 2023

Samandrag

Vi gjennomfører tilsyn med Gol kommune. Temaet for tilsynet er ansvaret til kommunen som barnehagemyndigheit. Det overordna formålet med tilsynet er å kontrollere om kommunen oppfyller krava i regelverket.

Tilsynet har som formål å kontrollere om barnehagemyndigheita oppfyller krava i regelverket når det gjeld å sjå til at barnehagane blir drivne i samsvar med gjeldande regelverk, og då med spesielt fokus på risikovurderingane til barnehagemyndigheita som utgangspunkt for val av verkemidla tilsyn og rettleiing.

I tilsynet med Gol kommune kjem det fram at barnehagemyndigheita har tilstrekkeleg informasjon og kunnskap om korleis alle barnehageeigarane oppfyller pliktene sine etter barnehagelova. Det er vår vurdering at vi ikkje kan sjå av dokumentasjonen vi har mottatt at barnehagemyndigheita har oversikt over alle eigarpliktene i barnehagelova.

Vi har også vurdert at barnehagemyndigheita ikkje har sannsynleggjort at ho bruker kunnskapen ho har om barnehagane til å gjere risikovurderingar for å vurdere behovet for rettleiing og tilsyn. Vidare har vi vurdert at det ikkje er sannsynleggjort at barnehagemyndigheita si risikovurdering er basert på oppdatert og gjeldande forståing av barnehagelova, eller at barnehagemyndigheita gjennomfører rettleiing og tilsyn i tråd med sine risikovurderingar.

Regelverksbrot

Kommunen fekk ein førebels tilsynsrapport og har uttalt seg innan fristen. Vi har ikkje gjort nokon endringar i rapporten etter uttalen til kommunen.

Vi gjer no vedtak med pålegg om retting. Kommunen har rettefrist til 01.10.2023.

Innholdsfortegnelse

Samandrag.....	2
1 Innleiing.....	4
1.1 Kort om Gol kommune.....	4
1.2 Tema for tilsynet.	4
1.3 Om gjennomføringa av tilsynet.....	5
2 Kommunen som barnehagemyndigheit.....	6
2.1 Risikovurderingar	6
2.1.1 Har barnehagemyndigheita oversikt over pliktene til barnehageeigaren etter barnehagelova?	6
2.1.2 Har barnehagemyndigheita tilstrekkeleg kunnskap om korleis alle barnehageeigarane oppfyller pliktene etter barnehagelova?	7
2.1.3 Bruker barnehagemyndigheita denne kunnskapen til å gjere risikovurderingar for å vurdere behov for rettleiing og tilsyn?	8
2.1.4 Er barnehagemyndigheita sine risikovurderingar basert på ei oppdatert og gjeldande forståing av barnehagelova?	10
2.1.5 Gjennomfører barnehagemyndigheita rettleiing og tilsyn i tråd med risikovurderingar sine?	11
3 Varsel om pålegg om retting	Feil! Bokmerke er ikke definert.
4 Kommunen kan gje tilbakemelding på rapporten	12

1 Innleiing

Statsforvaltaren fører tilsyn med kommunen som barnehagemyndigheit jf. barnehagelova § 54. Reglane for statleg tilsyn er heimla i kommunelova kapittel 30.

I tilsyn kontrollerer vi om barnehagemyndigheita oppfyller barnehagelova med forskrifter.

Dersom barnehagemyndigheita ikkje følgjer regelverket, kan vi påleggja retting.

Tilsyna våre er offentleg myndigheitsutøving, noko som inneber at vi skal gjennomføra tilsynet i samsvar med reglane i forvaltningsretten og offentleglova. I tilsynet behandlar vi personopplysningar. Les meir om behandlinga vår av personopplysningar på [www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/](http://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/tilsyn/).

1.1 Kort om Gol kommune

Gol er ein kommune i Viken fylke. Gol kommune hadde 4752 innbyggjarar per tredje kvartal 2022, jf. Statistisk sentralbyrå. Kommunen har eit interkommunalt samarbeid med dei fem andre kommunane i Hallingdal; Nesbyen, Ål, Hemsedal, Hol og Flå.

I Gol kommune er det fem barnehagar: fire kommunale barnehagar og ein privat familiebarnehage.

Organisasjonskartet til Gol kommune viser at leiinga i kommunen består av kommunedirektør som øvste leiar for tre kommunalsjefar, blant dei kommunalsjef for Oppvekst og kultur. Under Oppvekst og kultur finn ein: Gol barnehage, Gol skule, Læringscenteret Gol og Kultur.

I følgje delegeringsreglementet til kommunen blir oppgåver og myndigheit delegert i linje, det vil seie frå kommunestyret til kommunedirektøren og vidare til kommunalsjef for Oppvekst og kultur, som igjen delegerer til avdelingsleiar Gol barnehage. Det kjem fram av delegeringsreglementet at avdelingsleiar Gol barnehage har fått delegert myndigheit etter barnehagelova med forskrifter.

Organisasjonskartet viser at staben i Gol barnehage består av avdelingsleiar i ei 100 prosent stilling og assisterande avdelingsleiar i ei 0,7 prosent stilling. Avdelingsleiar og assisterande avdelingsleiar har eigarrolla for dei kommunale barnehagane, og er også barnehagemyndigheit overfor dei fire kommunale barnehagane og den private familiebarnehagen.

1.2 Tema for tilsynet.

I dette tilsynet har vi kontrollert barnehagemyndigheita si plikt til å sjå til at barnehagane blir drivne i samsvar med gjeldande regelverk.¹

Under dette temaet har vi kontrollert om barnehagemyndigheita gjennomfører risikovurderingar av korleis barnehageeigarane oppfyller eigarpliktene i barnehagelova.

¹ Jf. barnehagelova §§ 10 første og femte leddet og § 53.

Vi har ikkje sett på korleis kommunen oppfyller andre krav i regelverket.

Formålet med tilsynet er å kontrollere om kommunen oppfyller dei krava i regelverket som gjeld ansvaret til kommunen som barnehagemyndigheit og på denne måten bidra til auka rettstryggleik for barn og føresette.

1.3 Om gjennomføringa av tilsynet

Statsforvaltaren opna tilsyn med Gol kommune i brev av 03.01.2023. Kommunen vart pålagt å levera dokumentasjon til oss. Vi har fått dokumentasjon for å gjennomføra tilsynet.

I tilsynet har vi også nytta Utdanningsdirektoratet sitt system for eigenvurdering, RefLex, som informasjonsgrunnlag.

Kommunen leverte følgjande dokumentasjon til Statsforvaltaren:

1. Svar – tilsyn – Gol kommune som barnehagemyndigheit
2. Organisasjonskart Gol kommune
3. Digital lenke til Gol kommunes delegasjonsreglement
4. Vedtekter for Gol barnehage
5. Felles årsplan for Gol barnehage
6. Organisasjonskart for Gol barnehage
7. Årshjul avdelingsleder Gol barnehage
8. Intervjugal Gol kommune - pedagogisk leder
9. Årsplan for Klaras familiebarnehage 2022
10. Årsplan for Breidokk, Herad og Vesterhuset barnehage 2023
11. Internkontroll med barnehagene i Gol kommune
12. Plan og rutine for tilsyn i barnehagen
13. Rutine risikoanalyse 2022
14. Referat frå ledermøte Gol barnehage 03.02.2022, 10.03.2022, 07.04.2022, 02.06.2022, 25.08.2022, 29.09.2022, 20.10.2022, 10.11.2022, 15.12.2022 og 26.01.2023.

Statsforvaltarens vurderingar og konklusjonar i denne rapporten baserer seg på den skriftlege dokumentasjonen frå Gol kommune og eigenvurdering i RefLex frå barnehagemyndigheita.

Vi sende førebels tilsynsrapport til kommunen 01.03.2023. I den presenterte vi våre førebelse vurderingar og konklusjonar.

Gol kommune har gitt uttalen sin til innhaldet i den førebelse rapporten innan fristen. Kommunen skriv i tilbakemeldinga si at dei ikkje har nokon merknader eller kommentarar til førebels tilsynsrapport.

På bakgrunn i det ovenfornevnte oppe held Statsforvaltaren sine vurderingar og konklusjonar og fattar i denne tilsynsrapporten vedtak med pålegg om retting.

2 Kommunen som barnehagemyndigheit

Vi har vurdert plikta kommunen har til å sjå til regelverksetterleving, jf. det rettslege grunnlaget knytt til kvart punkt. Dersom vi konkluderer med at kommunen ikkje oppfyller krava som ligg i kvart enkelt spørsmål, er konklusjonen at kommunen ikkje oppfyller forpliktinga si til å sjå til at barnehagane blir drivne i samsvar med gjeldande regelverk.²

2.1 Risikovurderingar

2.1.1 Har barnehagemyndigheita oversikt over pliktene til barnehageeigaren etter barnehagelova?

Rettsleg grunnlag

Barnehagemyndigheita må ha ein overordna kjennskap til eigarpliktene som finst i barnehagelova. For å oppfylle ansvaret om å sørge for regelverksetterleving i barnehagane etter barnehagelova § 10 første leddet, må barnehagemyndigheita ha oversikt over regelverket ho rettleier om og fører tilsyn med. Det er ikkje nødvendig med detaljkunnskap om alle pliktene til barnehageeigaren, eller at det ligg føre ei oversikt i eit bestemt format. Det er ikkje den personlege kjennskapen hos den enkelte barnehagemyndigheita som er det sentrale, men den samla kjennskapen til eigarpliktene som barnehagemyndigheita har.

Observasjonane våre

I RefLex har barnehagemyndigheita svart «ja» på at ho har oversikt over pliktene til barnehageeigarane etter barnehagelova. Barnehagemyndigheita skriv at ho deltek på møte og samlingar i regi av Statsforvaltaren og andre, at ho abonnerer på nyheitsvarsling frå Statsforvaltaren og har oversikt over lovverket i Lovdata. Vidare at ho går gjennom kva som er barnehagemyndigheita- og barnehageeigars plikter, lovendingar og at lovverket er tema i leiarmøta. Slik vi forstår svaret til barnehagemyndigheita skal dette bidra til at barnehageeigar har oversikt over lovverket.

Vi har fått dokumentet «Internkontroll med barnehagane i Gol kommune». Her står det at formålet med internkontrollen er å sikre at krava i barnehagelova og forskrifter blir følgde. Vidare står det at gjennom dei vedlagde eigenkontrollane skal ein kunne identifisere risikoforhold, feil og manglar, og dessutan at krava i barnehagelova til ein kvar tid må vere oppfylte. Barnehagemyndigheita har utarbeidd eit skjema «Eigenkontroll av lov om barnehagar med forskrifter for barnehagane». Skjemaet er bygd opp som ei sjekkpunktliste for barnehagane, og vi ser at mange av paragrafane i barnehagelova er lista opp med etterfølgjande kontrollspørsmål. Styrar i barnehagen skal krysse av for «ja», «nei», eller «ikkje aktuelt», og dessutan kommentere ved «nei», og føre opp tiltak. Eigenkontrollen skal utførast og sendast inn til barnehagemyndigheita innan 01. mars kvart år.

Vidare ser vi av det mottekne excelskjemaet «Rutine risikoanalyse 2022» at det er lista opp barnehagelova § 8 (vedtekter), §§ 24-26 (personalet), § 30 (politiattest), § 44 (teieplikt), § 46

² Jf. barnehagelova §§ 10 første og femte leddet og § 53

(opplysningsplikt til barnevernet) og Forskrifta § 1. Det er ikkje kjent for oss kva forskrift barnehagemyndigheita viser til her.

Vi har fått ti referat frå leiarmøte i Gol barnehage frå perioden februar 2022 til januar 2023. Referata inneheld mellom anna informasjon om kva det blir jobba med i barnehagane i Gol, om opptak til barnehage, tverrfagleg arbeid, årsplanar og satsingsområde, og dessutan mange andre saker.

Vurderingane våre

I eigenvurderingsverktøyet RefLex frå Utdanningsdirektoratet står det, under punkt 1.1, at ulike dokument kan gje uttrykk for barnehagemyndigheita si overordna kjennskap til eigarpliktene, til dømes val av tema for tilsyn, tilsynsrapportar, rettleiingsmateriell, møterefater og rutinar.

Det er vår vurdering at verken oversend dokumentasjon eller svaret i RefLex sannsynleggjer at barnehagemyndigheita har oversikt over barnehageeigars plikter etter barnehagelova. Oversendt skjema for risikovurdering inneheld berre ein del av dei pliktene som barnehageeigar har etter barnehagelova, men ikkje alle. Vidare er det vår vurdering at det ikkje kjem fram av referata frå leiarmøte at det er gitt noka rettleiing om eigarpliktene.

I skjema «Eigenkontroll av lov om barnehagar med forskrifter for barnehagane» er nokre av eigarpliktene lista opp. Vi ser også at barnehagemyndigheita i dette skjemaet blandar eigarpliktene med ansvar og oppgåvene til barnehagemyndigheita. Vidare ser vi i same skjema at barnehagelovas § 9 om internkontroll i barnehagen, er utelate.

Med bakgrunn i det ovannemnde er det derfor vår vurdering at dei mottekne dokumenta ikkje er eigna til å dokumentere eller sannsynleggjere at barnehagemyndigheita har oversikt over alle barnehageeigars plikter etter barnehagelova.

Konklusjon

Barnehagemyndigheita har ikkje oversikt over barnehageeigars plikter etter barnehagelova.

2.1.2 Har barnehagemyndigheita tilstrekkeleg kunnskap om korleis alle barnehageeigarane oppfyller pliktene etter barnehagelova?

Rettsleg grunnlag

Barnehagemyndigheita må ha nok og eigna informasjon om barnehagane til å gjere risikovurderingar. Dersom barnehagemyndigheita ikkje har tilstrekkeleg informasjon om barnehagane sin praksis for å ta stilling til om barnehageeigarane tek hand om pliktene sine, må ho innhente slik informasjon. Utan informasjon om regelverkssetterleving kan ikkje barnehagemyndigheita vurdere risikoen for brot på regelverket og behovet for rettleiing og tilsyn. Informasjonen skal vise om regelverket er kjent, forstått og etterlevd av barnehageeigarane.

Observasjonane våre

Barnehagemyndigheita svarer «ja» i RefLex på at barnehagemyndigheita har tilstrekkeleg kunnskap om korleis alle barnehageeigarane oppfyller sine plikter etter barnehagelova.

Gjennom dokumenta «Svar-tilsyn-Gol kommune som barnehagemyndigheit» og «Plan og rutine for tilsyn i barnehage» kjem det fram at barnehagemyndigheita innhentar informasjon ved å gå gjennom årsmeldinga til barnehagane og resultatrekneskapane i BASIL, internkontroll i barnehagane med tiltaksplan, felles og individuelle årsplanar, vedtekter, brukarundersøkingar, førespurnader frå foreldre, tilsette og andre, og dessutan klager og bekymringsmeldingar.

Vidare viser barnehagemyndigheita til at ho har felles månadlege leiarmøte for avdelingsleiarane, styrarane og assisterande styrarane i alle barnehagane. I samband med dette tilsynet har barnehagemyndigheita sendt inn referat frå ti leiarmøte i Gol barnehage for perioden februar 2022 til januar 2023. I tillegg viser barnehagemyndigheita til at ho har jamlege samtalar og rettleiing med styrarane i dei kommunale barnehagane og med styrar i den private familiebarnehagen.

Vurderingane våre

Av den innsende dokumentasjonen kjem det fram at barnehagemyndigheita har mange og ulike informasjonskjelder som gir informasjon om praksisen til barnehagane.

På bakgrunn av dette er det vår vurdering at barnehagemyndigheita har tilstrekkeleg kunnskap om korleis alle barnehageeigarane oppfyller sine plikter etter barnehagelova.

Konklusjon

Barnehagemyndigheita har tilstrekkeleg kunnskap om korleis alle barnehageeigarane oppfyller pliktene sine etter barnehagelova.

2.1.3 Bruker barnehagemyndigheita denne kunnskapen til å gjere risikovurderingar for å vurdere behov for rettleiing og tilsyn?

Rettsleg grunnlag

Barnehagemyndigheita må bruke kunnskapen om barnehageeigarane til å gjere løpande vurderingar av sannsynet for og konsekvensen av brot på barnehageeigaren sine plikter i barnehagelova. Barnehagemyndigheita må gjere dette både på bakgrunn av informasjon om regelverksetterleving i den enkelte barnehagen og samla for alle barnehagane.

På bakgrunn av informasjon om regelverksetterleving må barnehagemyndigheita vurdere behovet for rettleiing og tilsyn. Dette inneber at barnehagemyndigheita må kartlegge risiko for brot på regelverket ved å bruke kjelder som seier noko om regelverksetterleving. Vidare må barnehagemyndigheita vurdere kva for verkemiddel som er eigna til å sørge for regelverksetterleving. Dersom barnehagemyndigheita ikkje bruker den informasjonen ho har om barnehagane, vil ikkje tema for tilsyn og rettleiing vere i samsvar med dei faktiske behova. Dette

vil igjen føre til at barnehagemyndigheita ikkje sørgjer for regelverksetterleving ved gjennomføringa av rettleiing og tilsyn.³

Observasjonane våre

I RefLex har barnehagemyndigheita svart «ja» på om ho bruker kunnskapen om barnehagane til å gjere risikovurderingar for å vurdere behov for rettleiing og tilsyn. Barnehagemyndigheita grunnjev svaret med at ho vurderer tiltak ved å gå gjennom årsmeldingane og skjemaet «Eigenkontroll av lov om barnehagar med forskrifter for barnehagane», i lag med barnehagane i kommunen. Vidare står det i svaret til barnehagemyndigheita i RefLex at risikoanalyse barnehage blir vurdert kontinuerleg opp mot lovverket og at den blir gjennomgått og blir vurdert saman med styrarane, og det blir gjorde risikovurderingar.

I dokumentet «Plan og rutine for tilsyn i barnehagen», som gjeld for kommunale og private barnehagar i Hallingdal, kjem det fram at dei seks kommunane i Hallingdalsregionen har eit samarbeid rundt risikovurderingar, rettleiing og tilsyn. Vidare kjem det fram at risikovurderingane skal skje kontinuerleg, og at dei årleg skal gåast gjennom i møte saman med dei barnehageansvarlege i regionen for å samordne eventuelle tilsyn og rettleiingar. Av «Plan for rutine for tilsyn med barnehagen» kjem det fram at på denne måten skal habiliteten varetakast internt i samarbeidskommunane.

I dokumentet «Svar – tilsyn – Gol kommune som barnehagemyndigheit», skriv barnehagemyndigheita at ho ved å bruke ovannemnde plan og rutine for tilsyn skal gjennomføre rettleiing og tilsyn i tråd med sine risikovurderingar. Vidare går det fram at alle barnehagane i Hallingdal er pålagde å gjennomføre internkontroll ved å svare på skjema «Eigenkontroll av lov om barnehagar med forskrifter for barnehagane», og at dette er utgangspunktet for den risikovurderinga som blir gjennomført av barnehagemyndigheita. Vidare står det at dersom ein ut i frå ei risikovurdering eller andre vurderingar må gjennomføre tilsyn, så skal dette gjennomførast av barnehagemyndigheita frå to andre samarbeidskommunar i Hallingdal. Rettleiing i samband med tilsyn blir også gjennomført av barnehagemyndigheita i ein av samarbeidskommunane.

Barnehagemyndigheita opplyser at det ikkje har vore gjennomført tilsyn i perioden 2020-2022. Vidare informerer ho om at kontinuerleg rettleiing blir gjennomført på telefon, i barnehagen, i møte i barnehagen og på leiarmøte.

Av det mottekne excelskjemaet «Rutine risikoanalyse 2022» ser vi at barnehagelova § 8, §§ 24-26, § 30, § 44, § 46 og Forskrifta § 1 er lista opp. Vi har under 2.1.1 omtalte kva desse lovparagrafane gjeld. Vidare i skjemaet er det sett inn kolonnar for: namnet til barnehagen, brukarundersøking, bekymringsmeldingar/hendingar, dispensasjonar frå utdanningskravet og pedagognorma, resultatrekneskap, årsmelding, deltaking på møte, opptak og årsplan. Det er også kolonnar for grunngeving og vurdering, og dessutan for val av verkemiddel som tilsyn eller rettleiing. Av skjemaet kjem det fram at barnehagemyndigheita skal vurdere etter ein trafikkllysmoell med,

³ Jf. barnehagelova § 10 første ledd.

grønt for låg risiko, gult for middels risiko og raudt for høg risiko. Skjemaet er tomt og inneheld ingen data, grunngivingar, vurderingar eller val av verkemiddel.

Vurderingane våre

Det er vår vurdering at dokumentet «Plan og rutine for tilsyn i barnehagen» beskriv ein rutine for korleis barnehagemyndigheita skal gjennomføre risikovurderingar. Vidare er det vår oppfatning at det ovannemnde excelskjemaet «Rutine risikoanalyse 2022» inneheld mange relevante føresegner i barnehagelova og dei nemnde kolonnane i skjemaet kan gi barnehagemyndigheita mykje informasjon. Sidan skjemaet ikkje er utfylt, er det vår vurdering at den oversende dokumentasjonen ikkje inneheld informasjon som viser korleis barnehagemyndigheita bruker kunnskapen ho har om barnehagane, til å gjennomføre risikovurderingar.

Av den grunn er det ikkje klart for oss korleis barnehagemyndigheita bruker kunnskapen ho har om barnehagane til å gjennomføre ei vurdering av sjansane for og konsekvensen av brot på barnehageeigars plikter i barnehagelova. Det er vår oppfatning at det ikkje kjem fram av dokumentasjonen korleis kommunen har vurdert informasjonen om barnehagane for å velje verkemiddel rettleiing eller tilsyn.

Konklusjon

Barnehagemyndigheita bruker ikkje kunnskapen dei har til å gjere risikovurderingar for å vurdere behovet for rettleiing og tilsyn.

2.1.4 Er barnehagemyndigheita sine risikovurderingar basert på ei oppdatert og gjeldande forståing av barnehagelova?

Rettsleg grunnlag

Barnehagemyndigheita må bruke lova og forskriftene i tråd med gjeldande rett når ho vurderer risiko for brot på regelverket. Dette inneber at barnehagemyndigheita må vite kva for rettslege krav regelverket set til barnehageeigaren. Det rettslege kravet følgjer ikkje alltid direkte av lovteksten. Barnehagemyndigheita må bruke gyldige rettskelder og leggje til grunn gjeldande fortolking frå nasjonale myndigheiter for å klargjere kva regelverket faktisk krev av barnehageeigaren.

Observasjonane våre

I RefLex svarer barnehagemyndigheita «ja» på at risikovurderingane deira er baserte på ei oppdatert og gjeldande forståing av barnehagelova. Barnehagemyndigheita skriv at dei deltek på regelverkssamlingar i regi av Statsforvaltaren, og at dei har eit godt regionalt samarbeid med andre kommunar som bidreg til auka lovforståing. Vidare opplyser barnehagemyndigheita om at ho søker rettleiing hos Statsforvaltaren ved behov, og dessutan at lovverket blir jamleg drøfta i leiarmøta.

Vurderingane våre

Det kjem fram av det rettslege grunnlaget at barnehagemyndigheita må bruke lova og forskriftene i tråd med gjeldande rett når ho vurderer risiko for brot på regelverket. Dette

inneber at barnehagemyndigheita må vite kva gjeldande rett krev av barnehageeigar. I punkta 2.1.1 og 2.1.3 vurderte og konkluderte vi med at barnehagemyndigheita ikkje har oversikt over barnehageeigars plikter etter barnehagelova og at ho ikkje gjer risikovurderingar.

Det er med bakgrunn i det ovannemnde at vi vurderer at det ikkje er sannsynleggjort, gjennom motteken dokumentasjon, at barnehagemyndigheita si risikovurdering er basert på ei oppdatert og gjeldande forståing av barnehagelova.

Konklusjon

Barnehagemyndigheita si risikovurdering er ikkje basert på oppdatert og gjeldande forståing av barnehagelova.

2.1.5 Gjennomfører barnehagemyndigheita rettleiing og tilsyn i tråd med risikovurderingar sine?

Rettsleg grunnlag

For at barnehagemyndigheita skal gjennomføre rettleiing og tilsyn i tråd med sine risikovurderingar, må ho ha tilstrekkeleg kunnskap om barnehagane, og på bakgrunn av kunnskapen vurdere behovet for rettleiing og tilsyn. På denne måten vil barnehagemyndigheita få eit bilete av kor regelverksetterlevinga eventuelt er mangelfull. På bakgrunn av denne informasjonen må barnehagemyndigheita bruke sine verkemiddel: rettleiing og tilsyn. Barnehagemyndigheita må gjennomføre rettleiing og tilsyn på ein slik måte at ho bidrar til auka regelverksetterleving i barnehagen. Dersom barnehagemyndigheita ikkje bruker verkemidla i tråd med funna sine, oppfyller ho ikkje plikta til å sørge for regelverksetterleving.

Observasjonane våre

Barnehagemyndigheita svarer «ja» i RefLex at ho gjennomfører rettleiing og tilsyn i tråd med risikovurderingane sine. Barnehagemyndigheita skriv at ved å bruke plan og rutine for tilsyn, så skal barnehagemyndigheita gjennomføre rettleiing og tilsyn i tråd med risikovurderingane sine.

Vidare opplyser barnehagemyndigheita i RefLex at alle barnehagane er pålagde å gjennomføre internkontroll, og at internkontrollen er utgangspunktet for risikovurdering som blir gjennomført av barnehagemyndigheita. Myndigheita skriv at risikovurderingane vil vise om det er nødvendig å gjennomføre rettleiing eller tilsyn.

Vurderingane våre

Barnehagemyndigheita har opplyst om at det ikkje har vore gjennomført tilsyn i perioden 2020-2022. Vidare skriv barnehagemyndigheita at det blir gitt rettleiing på telefon, i møte i barnehagen og på leiarmøte. Statsforvaltaren har ikkje motteke nokon dokumentasjon som sannsynleggjer at den rettleiinga som er gitt, er gjort etter ei risikovurdering for regelverksbrot.

Under punkt 2.1.3 er det vår vurdering at det heller ikkje er sannsynleggjort at barnehagemyndigheita gjer risikovurderingar basert på den kunnskapen barnehagemyndigheita har om kvar enkelt barnehage.

Det er med bakgrunn i det ovannemnde at vi vurderer at det ikkje er sannsynleggjort, gjennom motteken dokumentasjon, at barnehagemyndigheita gjennomfører rettleiing og tilsyn i tråd med sine risikovurderingar.

Konklusjon

Barnehagemyndigheita gjennomfører ikkje rettleiing og tilsyn i tråd med sine risikovurderingar.

3 Statsforvaltarens reaksjonar

3.1 Pålegg om retting

I kapitla ovanfor har vi konstatert at kommunen ikke oppfyller regelverket på alle område. Vi pålegg kommunen å rette opp følgjande:⁴

Barnehagemyndigheita i Gol kommune skal sjå til og sikre at barnehagane i kommunen blir drivne i samsvar med gjeldande regelverk.

Pålegget inneber at barnehagemyndigheita i Gol kommune må (korreksjonspunkt):

- a) ha oversikt over pliktene til barnehageeigarane etter barnehagelova.
- b) bruke kunnskapen dei har til å gjere risikovurderingar for å vurdere behovet for rettleiing og tilsyn
- c) basere risikovurderinga si på oppdatert og gjeldande forståing av barnehagelova.
- d) gjennomføre rettleiing og tilsyn i tråd med risikovurderingane sine.

3.2 Oppfølging av pålegga

Kommunen skal setja i verk tiltak for å retta brot på regelverket omgåande. Når pålegga er retta, skal kommunen erklæra at retting er gjennomført og gjera greie for korleis det har vorte retta.

Frist for innsending er 01.10.2023. Vi vil ikkje avslutta tilsynet før kommunen, gjennom erklæringa og forklaringa si, har vist at pålegga er retta.

4 Kommunen kan gje tilbakemelding på rapporten

Tilsynsrapporten er eit enkeltvedtak. ⁵ Kommunen kan klaga på enkeltvedtaket.

Hvis kommunen klagar, må det gjerast innan tre veker. Fristen gjeld frå beskjed om brevet har komme fram til kommunen.⁶ Kommunen sender klaga til oss. Vi har høvet til å gjera om vedtaket. Viss vi ikkje er samde med kommunen, sender vi klaga til Utdanningsdirektoratet som avgjer saka.

⁴ jf. kommuneloven § 30-4

⁵ forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b.

⁶ jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29.

Kommunen kan be om at vi ikkje set i verk vedtaket før klagefristen er ute, eller klagen er endeleg avgjort av Utdanningsdirektoratet.⁷

Kommunen har rett til innsyn i dokumenta i saka.⁸

Statsforvaltaren i Oslo og Viken

Oslo, 21.03.2023

Asbjørn Evensen
seniorrådgjevar
tilsynsleiar

Julie Anette Langeland
rådgjevar

Martin Svartnes
rådgjevar

⁷ Jf. forvaltningsloven § 42.

⁸ Jf. forvaltningslova § 18.

STATSFORVALTAREN I OSLO OG VIKEN

Postboks 325, 1502 Moss | sfovpost@statsforvalteren.no | www.statsforvalteren.no/ov

